

קרב רודף קרב - ואין
מהפכה עמ' 9

מועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדדך

زو هديرخ ZO HADEREKH

גיליון 41 / 22 באוקטובר 2025

עמ' 3

סוף המלחמה או פסק זמן

עמ' 7, 10

פשיעה ודיכוי - קורות המאבק

האינטרסים שלו בבחירות האמצע הקרובות שייערכו במדינה בהמשך החודש. בהתייחסו לאיש 'שמאל קיצוני' העומד בראש האופוזיציה בארגנטינה שמייצג לדבריו 'פילוסופיה שהכניסה את ארגנטינה למצב הנוכחי מלכתחילה', הזהיר טראמפ שארה"ב לא 'תבזבז את זמנה ואת כספה' על נדיבות כלפי בואנוס איירס אם מיליי לא ינצח. 'זה פשוט לעזור לפילוסופיה נהדרת להשתלט על מדינה נהדרת', אמר הנשיא האמריקאי. ממשל טראמפ קיבל החלטה חריגה במיוחד להתערב בשוק המטבע של ארגנטינה לאחר שמפלגתו של מיליי ספגה תבוסה מוחצת בבחירות מקומיות שנערכו בחודש שעבר. נוסף לקשיים שחוותה מפלגת השלטון בקונגרס הנשלט בידי האופוזיציה. עבור ארגנטינה, הסיוע האמריקאי הגיע ברגע האחרון, בדיוק כשהמדינה תחת הנהגתו של מיליי הייתה על סף קריסה כלכלית.

סוכנות איי-פי, 11.10

איווט לא אוהב שמוחים נגד טראמפ

"איימן עודה ועופר כסיף הם אויב של מדינת ישראל בשירות הפרופגנדה השטנית של שונאי ישראל. חייבים לסלק אותם מהכנסת!".

ציץ של ח"כ אביגדור ליברמן, 14.10

שיעור מאיש התודעה והערכים

"אני אומר לכל מי שהפגין נגד ישראל בשנתיים האחרונות, בלונדון וברומא, בפריס ובאונברסיטת קולומביה: אינני מייצג את הממשלה, אני ראש האופוזיציה, ובכל זאת אני אומר לכם: רימו אתכם. מומחי תעמולה, ממומנים בכספי טרור, שיחקו לכם בתודעה. עכשיו, כשהמלחמה הסתיימה, יש לכם הזדמנות: צאו ולימדו את העובדות".

ח"כ יאיר לפיד במליאת הכנסת, 13.10

מופע הראווה של טראמפ ונתניהו

"הנשיא האמריקאי העניק לראש הממשלה הישראלי אירוע תקשורת כדי לחפות על הסכם הכניעה שכפה עליו, התקשורת והאופוזיציה שמחו לשתף פעולה. גם הכתבים והפרשנים המסוחררים מכל המאורעות, כשלו במשימתם".

שי גטניו, "העין השביעית", 14.10

מכתבים למערכת

טבח העיתונאים ברצועה

הסכם הפסקת האש בין ישראל לחמאס נחתם ב-10 באוקטובר לאחר שנתיים של טבח ללא תקדים באנשי תקשורת ברצועת עזה. הצבא הישראלי הרג 220 עיתונאים – בהם 56 במילוי תפקידם. עיתונאים ללא גבולות הגיש חמש תלונות לבית הדין הבינלאומי בדרישה לעשיית צדק עם קורבנות הפשע ופתיחת שערי הרצועה בפני העיתונאים הפלסטינים שנאלצו לעקור וגם בפני העיתונות הבינלאומית. אמנם בהסכם נאמר מפורשות שיש לאפשר מיידית הכניסה של סיוע הומניטרי לרצועה, אבל אין כל התייחסות לשאלת פינויים של עיתונאים שנפצעו או המעוניינים לעזור את הרצועה ולבקשות החוזרות ונשנות של כלי תקשורת בינלאומיים לשגר שליחיהם כדי לסקר את הנעשה בה.

אנטואן ברנרד, עיתונאים ללא גבולות

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

נתניהו הזהר: פול בייה לפניך

"בקמרון נפתחו הקלפיות בבחירות לנשיאות, שבהן לפי כל ההערכות צפוי הנשיא פול בייה לזכות בכהונה נוספת. בייה בן ה-92 הוא המנהיג המבוגר בעולם, ונמצא בשלטון כבר 43 שנה. אם אכן ינצח הוא יזכה בכהונה של שבע שנים ויוכל להישאר בשלטון עד גיל 99. בייה מכהן כנשיא קמרון משנת 1982, ורוב אזרחי המדינה האפריקנית אינה מכירים מציאות שבה הוא אינו נמצא בשלטון. בקמרון חיים 30 מיליון בני אדם, מחציתם בני פחות מ-20. בייה עלה לשלטון ב-1982, אחרי שהנשיא אחמדו אהידג'ו התפטר, ולמעשה הוא הנשיא השני בלבד של קמרון מאז יצאה לעצמאות ב-1960".

רשת סי.אן.אן, 12.10

פרס נובל... לשלום?

"לאחר ההכרזה על זכייתה של מנהיגת האופוזיציה הוונצואלית מריה קורינה מצ'אדו בפרס נובל לשלום, בווינגטון תקפו בחריפות את ההחלטה שלא להעניק את הפרס לנשיא ארצות הברית דונלד טראמפ. 'ועדת נובל הוכיחה שהיא שמה את הפוליטיקה לפני השלום', כתב דובר הבית הלבן סטיבן צ'אנג. לשכת ראש הממשלה נתניהו פרסמה הודעה ברוח דומה, שלא כללה ברכה למצ'אדו אלא תמיכה בעמדת הבית הלבן. זאת למרות שמצ'אדו הביעה לאורך השנים מחויבות ללא סייג לישראל וקשריה ההדוקים עם המדינה ועם מפלגת הליכוד. בשנת 2020 חתמה, כמנהיגת מפלגת 'ונטה ונצואלה', על הסכם שיתוף פעולה עם מפלגת הליכוד בראשות נתניהו. 'הניצחון הזה שייך לעם הוונצואלי ולבעלי בריתנו בעולם החופשי, כולל ישראל', אמרה מצ'אדו לאחר הזכייה".

איתמר אייכנר, "ויינט", 10.10

אני מחליט מתי תפרץ מלחמה

"ישראל תוכל לשוב להילחם ברגע שאני אחליט שחמאס לא עומד בהסכם".

הנשיא דונלד טראמפ ברשת סי.אן.אן, 16.10

אני מחליט מי אשם ומי זכאי

"נשיא ארה"ב פנה לנשיא מדינת ישראל במהלך נאומו בכנסת ושאל: 'למה שלא תיתן לנתניהו חנינה?'. נזכיר כי על פי הנוהל המקובל כדי להתחיל את ההליך יש קודם להגיש בקשה מצד הנוגע בדבר, ולהודות באשמה".

אברהם בלון, "מעריב", 13.10

אני מחליט מי ינצח בבחירות

"נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ, איים להפסיק את הסיוע לארגנטינה, מדינה שבראשה עומד בעל בריתו ואיש הימין חאבייר מיליי, אם הפוליטיקה הפנימית שלה לא תתיישר עם

אב מחזיק את גופתו של בנו הפעוט שנהרג ברצועת עזה - אחד מ-45 הקורבנות שנרשמו בהפצצות ב-6 באוקטובר (צילום: וואפא)

שני תרחישים וודאות אחת - הכיבוש נמשך

המלחמה הסתיימה או שזה רק פסק זמן

אך חרף הקושי להיאבק בהשמדה במהלך המלחמה, התגבש בקמפוסים גרעין קשה ומחויב להמשיך במערכה. אבל השאלה היא איזו מערכה? ברור לכל שהכיבוש נמשך. בעקבות השלב הראשון בהסכם 21 הנקודות שחתמו טראמפ ונתניהו, מחצית מרצועת עזה נותר תחת כיבוש ישראלי. הנסיגה החלקית ברצועה רק הגבירה את אלימות המתנחלים בגדה המערבית.

תקיפות המתנחלים, בגיבוי הצבא ואף בחסותו, עלו שלב נוסף עם פתיחת עונת המסיק. לפי נתוני האו"ם, בין 7 ל-13 באוקטובר נהרגו בגדה שני פלסטינים, בהם אחד שנהרג במתקפת מתנחלים. בפרק זמן של שבוע בלבד ביצעו מתנחלים ברחבי הגדה המערבית 71 מתקפות נגד פלסטינים, שהובילו לפציעתם של 99 בני אדם, לנזק לרכוש ולעקירת משפחות.

מתחילת שנת 2025 נפצעו ברחבי הגדה המערבית יותר מ-3,200 פלסטינים. עם ההכרזה על פתיחת עונת המסיק פגעו מתקפות המתנחלים בפלסטינים ב-27 כפרים ברחבי הגדה. באותו שבוע ראשון למסיק נפצעו בגדה, לרבות בירושלים המזרחית, 156 פלסטינים, בהם 12 ילדים ושלוש נשים: 11 נפצעו מידי כוחות ישראליים, 43 מידי מתנחלים, ושניים מידי כוחות ישראליים או מתנחלים.

ההפיכה המשטרית חוזרת

לבד מהמשך הכיבוש, קיימת ודאות נוספת: ממשלת נתניהו ממשיכה בריצת אמוק לעבר הפשיזם. חבילת הצעות החוק שחברי הקואליציה הימנית הקיצונית הניחו על שולחן הכנסת היא מבהילה, וכוללת תערובת של הדתה, העמקת הכיבוש וכרסום הדמוקרטיה. בינתיים נמשכים הקיצוצים בחינוך, ברווחה ובבריאות לטובת ההתנחלויות והכיבוש – גם בגדה וגם ברצועה.

האופוזיציה הציונית, כדרכה בקודש, מסתכלת מהצד על בעיותיה המרכזיות של החברה הישראלית, ויש בה אף מי שתוקפים מימין את ממשלת הימין. חבריה עסוקים עד מאוד בהצלת כבודו של נשיא בית המשפט העליון, אבל סוגיות מרכזיות כגון המשך ההרג בעזה, העמקת הכיבוש וייקור המחיה לא ממש מטרידות אותם.

אפרים דויד

מלחמת ההשמדה ברצועת עזה נסתיימה? או זהו רק פסק זמן לקראת הבאות? אם לשפוט לפי תגובת הממשל האמריקאי – קיים חשש כבד שממשלת הימין חפצה בהמשך מרחץ הדמים. גורמים בממשל של הנשיא דונלד טראמפ אמרו ביום שלישי ל"ניו יורק טיימס" כי ראש הממשלה, בנימין נתניהו, עלול לבטל את הסכם הפסקת האש, וכי הם "מודאגים יותר ויותר".

לדבריהם, ביקורו של סגן הנשיא ג'יי. די. ואנס נועד לפקח על נתניהו. "האסטרטגיה כעת היא שוואנס, וויטקוף וקושנר ינסו למנוע מנתניהו לחדש מתקפה כוללת בעזה. בבית הלבן נאבקים לשמר את ההסכם", הדישיו. במילים אחרות: המשך המלחמה משרת את האינטרסים של נתניהו אך חדל לשרת את האינטרסים הגלובליים של ארצות-הברית.

אך קשה עד מאוד לדבר על הפסקת אש בהתחשב במה שהתחולל ביום שני (20.10) ברצועה: 45 פלסטינים, רובם נשים וילדים, נהרגו בהפצצות של צבא הכיבוש לאחר שחמושים פלסטינים הרגו קצין וחייל.

דברי הפעילים נגד המלחמה

השאלות בדבר סיום המלחמה עלו במפגש שנערך ביום שני השבוע ביפו בהשתתפות עשרות סטודנטים ומרצים מקמפוסים ברחבי הארץ. המשתתפים היו סטודנטים ומרצים שלקחו חלק פעיל בשנתיים האחרונות במערכה נגד המלחמה, בתנאים קשים של רדיפה, סתימת פיות ודיכוי – בייחוד נגד הסטודנטים הערבים.

כוונת המתכנסים הייתה להיערך במשותף לשנת הלימודים האקדמית הקרובה בתנאים של אי-ודאות. בין המשתתפים היו חברים בתאי הסטודנטים של חד"ש, עומדים ביחד, ג'פרא ומאבק סוציאליסטי, וכן מרצים מאקדמיה לשוויון, דגל שחור – התארגנות שקמה במהלך המלחמה, ופורום שמאל הוותיק באוניברסיטת חיפה.

מדברי הפעילים עלתה תמונה עגומה לגבי יחס הנהלות המוסדות להשכלה גבוהה למקרים של רדיפה ואף התנכלות פיסית כלפי סטודנטים ערבים. "זה שנה שאני לא דורכת בבניין הפקולטה", סיפרה פעילת חד"ש הלומדת באוניברסיטת תל-אביב, והיא קורבן להטרדות ולאיומים. פנייתה למוסדות האוניברסיטה הושבו ריקם. "תפסיקי לדמיין דברים", נאמר לה.

אלפי עובדים שבתו וכל הסניפים בארץ נסגרו נמשכים הצעדים הארגוניים בבנק הפועלים

תוכנית הקיצוצים הדרמטית שמקדמת הנהלת הבנק כוללת ביטול של כ-770 תקנים באמצעות אי-איוש ואיחוד משרות, וניוד כפוי של מאות עובדים תוך פגיעה בשכרם ובאופק הקידום שלהם. צעדים אלה ננקטים בעת שעובדי ועובדות הבנק מתמודדים עם עומסי עבודה חסרי תקדים כתוצאה מיישום תוכנית קיצוצים רחבת היקף ושינויים מרחיקי לכת במצבת כוח האדם בשנים האחרונות. כך נוצרים שחיקה קשה בזכויות העובדים, תנאי עבודה בלתי סבירים והעמקת העומסים, שיפגעו לא רק בעובדים אלא גם בלקוחות הבנק.

60 שנה ל'זו הדרך'

הטיהור האתני של רצועת עזה ב-2014

"המתקפה על עזה הייתה צורה של מלחמת טיהור אתני, שהובילה להרג המוני ויצרה משבר הומניטרי רחב". כך נכתב מפיו של ואליד אל-עוואד בשער בגיליון "זו הדרך" שפורסם ב-8 באוקטובר 2014 – לפני 11 שנה. הדברים נכתבו בתום המבצע הצבאי המוכר בשם "צוק איתן", שהחל ב-26 באוגוסט 2014 ונסתיים כעבור 50 יום.

במסגרת המבצע נהרגו בעזה 2,174 בני אדם, מתוכם 530 ילדים ו-302 נשים, כ-11 אלף תושבים נפצעו וקרוב ל-30 אלף בתים נהרסו, מקצתם באופן חלקי ואחרים – נהרסו כליל. בצד הישראלי נרשמו 74 הרוגים, מתוכם 68 חיילים, חמישה אזרחים ופועל חקלאי תאילנדי. על פי נתוני מד"א, 2,270 נפצעו, בהם 837 אזרחים.

בתום המבצע שוחח "זו הדרך" עם תושב עזה, הפעיל הקומוניסטי ואליד אל-עוואד מראשי מפלגת העם הפלסטיני. "חשוב לזכור שרצועת עזה תחת מצור. ישנו מחסור בחומרי בנייה, ואנחנו מייחלים לפתיחת מעברי הגבול כדי שנוכל להעביר מלט וחומרים אחרים לרצועה ולהתחיל לשקם את בתינו ולהיכנס ולצאת ממנה בחופשיות, וכן לחדש את הקשר עם הגדה המערבית". הוא התריע: "ישראל מעוניינת להשאיר את עזה בוערת על אש קטנה, כדי להנציח את הנתק בין הרצועה לגדה במטרה להקשות על האפשרות של הקמת מדינה פלסטינית עצמאית בגבולות 1967, שבירתה ירושלים המזרחית".

כעבור 11 שנה, ביוני האחרון, התראיין אל-עוואד ב"קול פלסטיין" ואמר: "חמאס הפכה לעול על עמנו, והכיבוש מנצל אותו כתירון להמשך מלחמת ההשמדה והרעב וכדי למנוע הקמה של מדינת פלסטיין". בראיון הסביר אל-עוואד כי "המשך שליטת חמאס ברצועת עזה הוא סיבה מרכזית להמשך ההתקפות הישראליות", וציין כי "התנועה לא מצליחה לספק את צורכי עמנו ולכן אינה יכולה להמשיך לנהל את הרצועה". הוא הוסיף כי "ההימור של חמאס על שיפור היחסים עם הממשל האמריקאי רק מחמיר את המצב", וקרא לחמאס "למסור את כל ענייני עזה לאש"ף, כנציג הלגיטימי היחיד של עמנו, המוכר מבחינה חוקית ופוליטית ברחבי העולם".

הפגנת עובדי בנק הפועלים בעת אירוע של הנהלה בבורסה של תל-אביב (צילום: ארגון עובדי בנק הפועלים)

ארגון עובדי בנק הפועלים ממשיך בצעדים הארגוניים נגד הנהלה. כ-8,000 עובדים פתחו בשביתה בשני (20.10) בשעה 13:00. השביתה הקיפה את כל 180 סניפי הבנק מצפון ועד דרום, מרכזי הייעוץ והמוקד הטלפוני. עובדי הבנק הוסיפו לשבות במהלך כל השבוע, ומדי יום הפסיקו את העבודה באזור אחר בארץ.

זהו שלב נוסף במאבק שמנהלים העובדים במחאה על צעדי הנהלת הבנק המקדמת תוכנית פיטורים של מאות עובדים, תוך הגברת העומסים ופגיעה בעובדות ובעובדי הבנק, בעתיד הבנק ובשירות הניתן ללקוחות. זאת בזמן שהבנק מוסיף לרשום רווחי שיא של מיליארדי שקלים.

רוני גרפונקל, יו"ר ארגון עובדי בנק הפועלים, מסר: "מנכ"ל הבנק מוביל תוכנית דורסנית ומנותקת, הכוללת צעדי קיצוץ חדרצדיים, תוך פגיעה בעתיד הבנק, בעובדים ובלקוחות. בזמן שהנהלה מוציאה מיליוני שקלים על פרסומות ושלטי חוצות המספרים על 'מהפכת שירות', בפועל היא פוגעת בשירות, העובדים נשחקים והלקוחות משלמים את המחיר. לא ניתן למנכ"ל הבנק לרמוס אותנו – העובדים הם הלב הפועם של הבנק".

במהלך החודשים האחרונים ניהל ארגון עובדי בנק הפועלים מו"מ מול הנהלת הבנק, אולם זו גוררת רגליים ומסרבת להקפיא את הצעדים החדצדיים, שאותם החלה ליישם בפועל. התנהלותה הדורסנית של הנהלה כלפי עובדיה נעשית שעה שהבנק מציג רווחי עתק של כ-9 מיליארד שקל בשנת 2024, וצפוי לרשום רווחים אפילו גבוהים יותר בשנת 2025.

בסוף ספטמבר 2024 שבתו כל יחידות בנק הפועלים שביתת אזהרה בת יום לאחר שבתחילת אותו החודש הוכרז סכסוך עבודה. לדברי העובדים, מאז הכרזת סכסוך העבודה "הנהלת הבנק לא נקטה צעדים לפתרון המשבר, התעלמה מהתרעות הוועד על החרפת המאבק ואף התבצרה בעמדותיה. היא הבהירה כי ככוונתה להמשיך בתוכניותיה, שמשמעותן פגיעה במעמד העובדים והעובדות ובשירות הניתן ללקוחות הבנק".

חמשלת מלוני משתפת פעולה עם הג'סטיד בעזה, פעילי הנער הקומוניסטי מפגינים ברומא עם איגודי העובדים (צילום: פדריציני הנער הקומוניסטי)

לשבור את המצור על השמאל הישראלי

העובדים, וכעת העובדים משביתים את המשק בסולידריות עם העם הפלסטיני נגד רצח העם. לא מבקשים יפה, לא מבקשים לא יפה - משביתים. כי זה המענה של המעמד העובד והכוח שלו מול אלה המרוויחים מהמלחמה.

לא עוד תרבות נגד. אנחנו צריכים להחליף את הקדושה של מספר הלייקים בקדושה של מספר החותמים על טופס התאגדות של כמה שיותר מקצועות מדוכאים. המחזיקים את המשק חי ונושם, צריכים לקבל את העזרה שלנו בשדולות, בחקיקה ובמאבק בשטח. אנחנו לא כאן בשביל למצוא את המסגרת הקטנה שאפשר לאגד פעם אחר פעם, זה חשוב, אבל זה לא התפקיד שלנו. תפקידנו הוא להניע תנועה ומגמה תודעתית להבנת החשיבות קודם כל פוליטית אצל הפעילים, ולאחר מכן בהשפעה על העבודה המהפכנית של העובדים.

לייצר תרבות של ניצחון

לאנשי שמאל נחוצה תרבות של בעד מה כן, תרבות של ניצחון והישגים, שאנשים פועלים יחד ויש תוצאות להגעה שלהם: איגוד חדש, שביתה, הסכם קיבוצי, בניית תשתית להשבתה והשתלטות של הציבור לשליטה דמוקרטית שלו על אמצעי היצור, המפעלים, הבנקים והטכנולוגיות. הסיבה לכך היא אחת - הדרך הנוכחית מובילה לשפיכות דמים. ניכור וקיטוב משרתים רק את בעלי הכוח העשירים ביותר. לא עוד. הדרך השיטתית האיטית, ארוכת הטווח תמנע את הטבח הבא. אין קיצורי דרך ומעולם לא היו. כל יום עלינו לשאול את עצמנו, האם איגדנו במקום העבודה שלנו, האם פנינו לציבור, האם אנחנו במהלך פוליטי לקדם התאגדות המונית, האם עזרנו לעובדים ופעלנו יחד איתם לשפר את מעמדם?

כשהמעמד העובד חזק יותר ומאורגן יותר, הוא בונה כוח להגן על עצמו מהחמדנות ומהניצול. כרגע הכוח אצל מחרחרי המלחמה, אלה שהופכים את דם ילדינו וילדי עזה להרים ירוקים של מזומנים. ככל שהמעמד העובד חזק יותר, נלקח הכוח מאלה השורפים את חיינו ועתידינו. זו הדרך.

אורן פלד

לשמאל יש ארגון כלים להביס את הימין - איגוד עובדים, קידמה טכנולוגית, שליטה והשקעה בפיתוח אמצעי הייצור לטובת הציבור, השקעה ציבורית ושחרור מדיכוי וניצול. אלה הדרכים לשחרר מיליונים מעוני שנכפה עליהם, להביא בריאות, רווחה, שלום ושגשוג. אז למה אנו, אנשי השמאל, הגענו לנקודת שבר כה חריפה? אני מציע תשובה פשוטה.

את איגוד העובדים זנחנו משאלה פוליטית לבניית מעמד המודע להיותו מעמד ופועל לשיפור מעמדו, לעניין בסדר חשיבות משני, הנוגע בשיפור תנאי העסקה, ושאינו נוגע ללב ליבה של העשייה הפוליטית. את הקדמה הטכנולוגית הפקרנו לחזירות הנשלטת בידי מעטים, ויתרנו על ניסוח מענים בהם הציבור יכול לשלוט בהתפתחות הטכנולוגית לטובת רווחתו ושגשוגו ולקחת אותה מידי המיעוט ההרסני והחמדן.

את ההשקעה הציבורית הפקרנו בשל מחשבה שיש דברים דחופים יותר להתנגד להם, מבלי להבין שכל שקל שהולך לבניית בית חולים ציבורי שחסר בצפון, הוא שקל פחות להרס בית חולים בעזה. שכחנו שההתנגדות למלחמה היא פירוק היכולת לקיים אותה חומרית וכל מאבק לטובת רווחתו של הציבור הוא פחות יכולת לקיים את המלחמה הרצחנית הבאה. את המאבק לשחרור מדיכוי, הפכנו לתרבות של התנגדות, שמקדשת את עצם ההתנגדות. את המאבק בניצול, השארנו לעתיד, בו הכיבוש יסתיים ונוכל להתפנות לזה. זו טעות - רק המאבק בניצול יחד עם המעמד העובד יבנה כוח עממי נגד הכיבוש עד לסיומו ולשחרור העם הפלסטיני שיהיה עצמאי בארצו בצד ישראל דמוקרטית.

להפוך את סדר העדיפויות

בראש סדר העדיפויות עלינו, אנשי השמאל, לאגד עובדים באופן פוליטי, מתוך כוונה ברורה לקדם תודעה מעמדית וסולידריות מעמדית של עובדים הרוצים לשפר את החיים של כלל המעמד העובד והפועל ולא רק את תנאיהם שלהם. אנחנו רואים דוגמא לכך שזה עובד: באיטליה, ביוון ובמדינות נוספות. המפלגות הקומוניסטיות המקומיות עבדו יחד עם

התקפה חדשה של ממשלת הימין נגד העובדים

הפגיעה בקרנות ההשתלמות

שקלים בשנה שנמשכים מן הציבור לטובת שוקי ההון וההשקעות במשק. כך הן תורמות קרנות ההשתלמות למעגל השקעות ההון באמצעות גיוס כספי משקיעים שכירים, ריכוזם והשקעתם. זה בעצם התמריץ של המדינה בהסדר שמקיים את קרנות ההשתלמות.

כדי לעודד השקעות אלה, העמידה המדינה לעובדים (ולמעבידים) תמריץ של פטור ממס – הן ברמת ההפקדה (של עובד ושל המעביד) והן ברמת רווחי הקופה (אם החסכון נשמר לפחות 6 שנים).

פגיעה מחושכת לאורך שנים

עם השנים וביתר שאת בשני העשורים האחרונים, צומצמה תקרת ההטבה האפשרית לעובד ולמעבידו ממסוי. זה נעשה בהימנעות המדינה מעדכון תקרות ההפרשה על פי המדד או הצמדה לשכר הריאלי. כפועל יוצא, כיום שכיר המשתכר את השכר הממוצע במשק מגיע לתקרת ההפרשה לקרן ההשתלמות. עובדים המשתכרים מעל השכר הממוצע לא יכולים להנות מפטור מלא ממס על הפרשה העולה על 19,000 שקלים. הערכות מדברות לכן על צמצום "שקט" של ההטבה במהלך שני העשורים האחרונים בשיעור שחיקה של כמעט 50%.

על עלותה השנתית של הטבת המס הזו – כלומר תרומת המדינה למשק באמצעותה – חלוקות הדעות. משרד האוצר טען השנה כי ההטבה עולה למדינה סכום אסטרונומי של 10.7 מיליארד שקלים, שפירושו כי הרוב המוחלט של ההפקדה לקרן ההשתלמות בא על חשבון תשלומי מיסים. נתון זה נראה מופרז. אפילו אם נטל המס של כל החוסכים היה עומד על 50% - והוא לא - אובדן המיסוי על סך כל ההפקדות בשנה (13 מיליארד) לא יכול היה להיות יותר מ-6.5 מיליארד שקלים. ככל הנראה, טענת האוצר אינה אלא להוטי מספרים שאין בהם ממש, ומסתמכת אולי על עלויות מצטברות של שנים קודמות.

הצעת משרד האוצר אינה חדשה. מדי שנה לקראת דיוני התקציב מפריח האוצר 'בלון ניסוי' בדבר מיסוי קרנות ההשתלמות. השנה, המניע הפוליטי של ממשלת הימין ברור מתמיד: זה ניסיון לממן את המלחמה והתקציבים הקואליציוניים המנופחים באמצעות הכבדת המיסוי על העובדים.

בנייר העבודה של משרד האוצר הקורא לבטל את הפטור ממס אף נטען כי קרנות ההשתלמות יוצרות מיסוי הפוך – דהיינו פטור ממס לעשירים. טענה זו אינה נכונה מבחינה כמותית. החוסכים ברובם נמנים עם עשירי ההכנסה הנמוכים, ורוב ההכנסה של העשירים העליונים ממילא אינו זכאי לפטור.

ארגוני העובדים ובהם ההסתדרות החדשה, הסתדרות המורים וארגון המורים – ששיעור חבריהם החוסכים במסגרת הסכמים קיבוציים בקרנות ההשתלמות הוא הגבוה במשק – כבר הודיעו כי ייערכו לסכסוכי עבודה בנושא. אם ינסה האוצר לקדם בפועל את החקיקה בנושא, הוא עתיד לפגוש בהתנגדות המונית לגזרות החדשות נגד העובדים.

מור סטולר

לאחרונה פורסם נייר עבודה של משרד האוצר הקורא לבטל את הפטור ממס הכנסה להפרשות לקרנות ההשתלמות. צעד זה, אם ימומש, יפגע כלכלית במיליוני עובדים בישראל.

מקורן של קרנות ההשתלמות הוא בהטבות בהסכמים קיבוציים שנועדו לממן הכשרות מקצועיות ולימודים גבוהים לעובדים. אך עם השנים חל שינוי מהותי, וכיום קרנות ההשתלמות הן רכיב שכר לכל דבר ועניין, אשר מועבר לחסכון - 10% מהשכר הכולל של רוב החוסכים.

קרנות ההשתלמות הן אפוא האפיק המרכזי לחסכון לטווח בינוני-ארוך של מעמד העובדים. שני שלישים מהעובדים השכירים בישראל חוסכים מכוחו של הסכם קיבוצי או חוזה אישי במסגרת קרנות ההשתלמות.

מול כל שקל המופחת משכרו של העובד (סה"כ 2.5%) מופקדים שלושה שקלים נוספים על חשבון המעסיק (7.5%) וזאת עד לתקרה שנתית של כ-19,000 שקלים. הכספים מופנים להשקעות הון בידי קרנות ההשתלמות, הנחשבות "משקיעים מוסדיים". מדובר בסך גודל של 13 מיליארד

ב'ידיעות אחרונות' כשלו בניסיון לבטל הסכם קיבוצי

בית הדין לעבודה אסר על הנהלת "ידיעות אחרונות" לפטר שישה עובדי דפוס תוך מתיחת ביקורת חריפה על העיתון, לפיה פעלה בחוסר תום לב מובהק. בית הדין הטיל הוצאות חריגות על הנהלת העיתון – כך פורסם באתר "העין השביעית". בהנהלת העיתון ניסו לבטל באופן חד-צדדי את ההסכם הקיבוצי שנחתם בשנת 2000 עם עובדי הדפוס וזאת במטרה לשבור את העבודה המאורגנת בעיתון.

הנהלת העיתון ועובדי הדפוס הגיעו לחתימת ההסכם לפני כ-25 שנה לאחר מאבק ממושך, שכלל שימוש של הנהלת "ידיעות אחרונות" במאבטחים חמושים, גדרות תיל, תקיפות אלימות ושיתוף פעולה עם יריבים עסקיים, כמו גם עם ועד העיתונאים. תוקפו של ההסכם מיום חתימתו עמד על 99 שנה, כדי לוודא שכל עובדי הדפוס והמסדרה שנותרו בעיתון לאחר חתימתו יעבדו בו עד לצאתם לגמלאות. ואולם, לפני כשנתיים הודיעה הנהלת "ידיעות אחרונות" על ביטול חד-צדדי של ההסכם הקיבוצי ועל רצונה לפטר חלק מהעובדים.

העובדים טענו באמצעות עורכי-הדין רענן שקדי ושרי אמרוסי-ישי, כי אין לקבל את ביטול ההסכם ואת פיטוריהם. ב"ידיעות אחרונות" טענו מנגד, באמצעות עו"ד אריאל שמר, כאילו דווקא משום שההסכם נחתם לתקופה כה ארוכה ניתן לבטלו. יצוין שהעובדים דרשו לקבל מידע על המצוקה הכלכלית שבגינה נדרש העיתון לפטרם, אולם בהנהלת "ידיעות אחרונות" סירבו לספקו.

בית-הדין לעבודה בתל-אביב פסק: "יתכבד העיתון ויכבד הסכמים עליו חתם וימשיך להעסיק את העובדים". לפי השופטת אריאלה גילצר כץ, "התנהלות זו מהווה חוסר תום לב מובהק בניהול יחסי עבודה קיבוציים" ועל כן הוחלט לחייב את העיתון בהוצאות משפט בסך 20 אלף שקל.

פשיעה ודיכוי - קורות המאבק בעראבה

ומקורבים, ורבים מהם גם מממנים נבחרים בשלטון המקומי, היהודי והערבי. "משבר הפסולת" המפורק מייצר אפוא רווחים לתאגידים ולקבלנים, לפוליטיקאים מושחתים ולעבריינים, שלכולם אינטרס משותף בהעלאת המחירים. ואמנם, מאבקו של נסאר בקרטל הפסולת הוביל עד מהרה להתגברות האיומים והלחצים. הוא עצמו אוס מספר פעמים באופן אישי, וגם משפחתו ספגה פגיעה ישירה בדמות רימון שהושלך על בית קרובים. בספטמבר 2024, ניצל מנכ"ל איגוד ערים לאיכות הסביבה בסח'נין, ד"ר חוסיין טרביה, מניסיון חיסול ונפצע באורח בינוני באירוע שרבים קשרו למאמציו לייעל את ניהול הפסולת בכמה יישובים סביב. במצב זה, גם חברים ושותפים של נסאר הציעו לו להוריד פרופיל. ניסיונם רב השנים הוביל אותם לאמץ קו זהיר. הם ידעו שבתנאים שבהם המשטרה חלשה, מושחתת או משתפת פעולה עם עבריינים, לעיתים מוכרחים לנסות להגיע להסדרים שישרמו, איכשהו, על הרשות ועל התושבים. "עדיף להיות חכם ולא צודק", אמרו בצער רבים.

אבל נסאר לא הסכים. בצעד שכינה בדיעבד "נאיבי", ואחרים כינו "ספק התאבדות", הוא פנה לראש עיריית תל-אביב-יפו רון חולדאי, שהסכים למכור לעיריית עראבה שתי משאיות דחס, כך שיוכלו לפנות את הזבל באופן עצמאי. יומיים אחרי שהמשאיות הגיעו לעראבה, אחת המשאיות כבר נפגעה מירי (היא חוררה ב-42 קליעים!) והקבלן הצית את הפסולת בתחנת המעבר המקומית, תוך שהוא חוסם את הכניסה למשטרה ולכבאית. משטרת ישראל, שהפעם נאלצה להתערב בסיפור, פעלה באופן שהפך גם הוא שגרת: במקום לעצור את הקבלן ולהעמידו לדין, היא הציעה לערוך "גישור". באותה הזדמנות, הפריחה המשטרה שמועות שהסכסוך הוא בכלל "חמולתי" – עוד שיטה מקובלת להסרת אחריות מהשלטונות ולהטלתה המרושעת על החברה הערבית.

בסופו של דבר, לנסאר לא נותרה ברירה והוא נאלץ להיכנע. כששוחחנו איתו, לפני כמה חודשים, סיכם את ניסיונו המר כך: "חשבתי שיש מדינה, אבל גיליתי שאין. המדינה הזאת קיימת בדברים מסוימים אבל לא במקומות האלה. אני דיברתי על זה עם המשטרה, דיברתי בתקשורת ובכנסת. על הנייר, בסדר, אבל בפועל, בשטח, אין משטרה. תרומתה אפס".

אסור לדבר על עזה

אלא שהחודש קיבל נסאר תזכורת שדווקא יש מדינה בישראל. זו מדינה שמבקשת לחסל ולפגוע במיוחד בכל פלסטיני ששומר על זהותו ומעז להשמיע קול, למחות ולהתנגד. נסאר נאם בפני קהל גדול שהתכנס בסח'נין לעצרת זיכרון לאירועי אוקטובר 2000 ובמחאה נגד ההשמדה בעזה. במהלך נאומו העז לומר: "אנחנו נלחמים באויב ברברי ואכזרי", שפגעו כנראה ברגשות הימין. משרד הפנים התערער מייד והודיע שיבחן שלילת תקציבים לעראבה – עונש קולקטיבי על התבטאות של ראש העיר, מהלך שספק אם הוא חוקי ובוודאי אינו לגיטימי. מיותר לציין כי שלילת תקציבים תחליש את הרשות המקומית ותחזק את העבריינים. מדובר בצעד פופוליסטי מגעיל, שמוכיח שוב איך הימין תורם לשימור הכאוס ברחוב הערבי.

הסיפור פה הוא לא רק על אוזלת יד וכשל, על אכיפה סלקטיבית ושליטה ביטחונית, אלא גם על משהו עמוק יותר,

אילת מעוז

המשך בעמוד 10

ד"ר אחמד נסאר נבחר לראשות עיריית עראבה בפברואר 2024, בבחירות המקומיות שנערכו בצילה הכבד של המלחמה בעזה. פסיכולוג במקצועו ואיש שמאל עקבי, נסאר רץ על מצע רחב, ששיקף בין היתר את היותה של עראבה יישוב בעל מסורת דמוקרטית ומתקדמת ארוכת שנים.

עראבה ידועה כמקום מושבו של דאהר אל-עומר, המושל "הפלורליסטי" של הגליל (1775-1689), וככפר חקלאי שתושביו הקימו מפעלי מים קולקטיביים כבר לפני מאות שנים. יחד עם שכנותיה דיר חנא וסח'נין, עראבה הייתה מוקד יום האדמה (1976) – הפגנות ושבתה כללית שהוכרוזו בהתנגדות להפקעות נרחבות במסגרת "יהוד הגליל", שבמהלכן הרגו כוחות הצבא שישה אזרחים. היא גם שכלה שניים מבניה במהלך אירועי אוקטובר 2000, אסיל עאסלה ועלאא נסאר, שנורו בידי שוטרים. עראבה הוכרזה כעיר בתקופתו של ראש הרשות עומר וואכד, איש חד"ש ותיק, והיא מתגאה במספר הרופאים הרב ביותר בעולם לנפש – 150 רופאים רשומים בכלל 27,000 תושבים, או שישה רופאים לכל אלף תושבים.

כחודש לאחר שנכנס לתפקידו, בתחילת אפריל 2024, נתקל נסאר לראשונה בתופעה המאיימת על כל ראש רשות ערבית. במקרה שלו מדובר היה במכרז הפסולת, שבו שולט קרטל אזורי. קרטל זה מחלק את המכרזים ביישובי הצפון בין קבוצה קטנה של קבלנים יהודים וערבים ב"חסות" של ארגוני פשיעה השולטים בשטח ומאיימים על מתחרים. המונופול דה-פקטו מאפשר לקבלנים לסחוט מהרשויות מחירים מופקעים ולספק שירותים ירודים. תופעה זו מוכרת גם ברשויות יהודיות, אך היא חמורה במיוחד ביישובים ערבים. זאת משום שאפליה תכנונית וחולשה תקציבית מקשים ממילא על פינוי פסולת סדיר, וכן משום המשטרה כושלת באספקת ביטחון אישי – לא רק לתושבים אלא גם לנבחרי ציבור ולעובדי השלטון המקומי.

הטקטיקה פשוטה וחוזרת על עצמה באינספור יישובים: הקבלן מפסיק לפנות את הזבל מבתי התושבים ומעסקים, תחילה במתכונת של שבתה איטלקית ואחר כך לחלוטין. המסר הוא שלא יהיה פינוי פסולת עד שהרשות לא תסכים לתוספת, לעיתים של עשרות אחוזים – ואוי למי שינסה לדרוש מהקבלן לשקול את הפסולת או לספק הוכחות לכמויות שאותן הוא לכאורה מטמין. אוי גם למי שינסה, כמו עיריית עראבה, לצאת למכרז חדש על בסיס שקלול רציונאלי של כמויות הפסולת שמייצרים התושבים, ולנסות לדרוש מהקבלן שיספק שירות סביר, בתדירות מוסכמת ובכל שכונות העיר.

אין מדינה

נסאר, למרות ניסיונו הרב כפעיל פוליטי (בתנועת בני הכפר) וכחבר מועצת עיר, היה ראש רשות טרי. הוא הגיע לשלטון עם תוכניות מרשימות לשיפור השירות לתושב, ועם מה שתיאר בראיון כמחויבות לאינטרס הציבורי. הוא ממש לא התכוון לתת לעבריינים לנהל לו את העיר, והחליט לצאת למכרז חדש, על בסיס אומדן שהכין לו צוות מקצועי. אלא שכל הניסיונות הובילו, בסופו של דבר, בדיוק לאותה תוצאה, כלומר לחזרת אותו קבלן.

פניות חוזרות ונשנות למשרד להגנת הסביבה, האמון על ניהול פסולת, ולמשרד הפנים, האחראי לשלטון המקומי, נענו באטימות מערכתית. קשה להניח שכל זה מקרי. הרי לא תתפלאו לשמוע שרבים מקבלני הפסולת הם חברי מרכז ליכוד

רשמים מהפסטיבל הקומוניסטי בווינה השמאל האוסטרי מתחדש

ממלא במפלגה תפקיד של דובר. אני מתמקד בנושאים שקשורים בתנועת השלום ובדו-שיח נוצרי-מרקסיסטי. בששת החודשים האחרונים ייצגתי את המפלגה בקואליציות שונות נגד המלחמה בעזה.

ספר לי על ההיסטוריה של הפסטיבל ועל המפלגה הקומוניסטית האוסטרית?

השנה אנו מציינים את ה"פולקסשטימפסט" ה-76. בעבר היה "פולקסשטימה" העיתון היומי של המפלגה; כיום הוא כתב עת חודשי. הרעיון היה לארח פסטיבל עיתונות גדול, כמו הפסטיבל של "הומניטה" בצרפת. בשנותיו המוקדמות שימש הפסטיבל לבניית קשרים עם ברית המועצות ושאר הארצות הסוציאליסטיות. נהגו להתארח בו אורחים מפורסמים – למשל יורי גגארין. אחד השיאים היה תחרות שחמט בה גארי קספרוב שיחק נגד הקהל.

עם השנים השתנה הפסטיבל. לאחר קריסת הגוש הסוציאליסטי בשנות התשעים, שאלה המפלגה הקומוניסטית האוסטרית את עצמה מדוע אנו ממשיכים לקרוא לעצמנו קומוניסטים, ומה זה אומר בעולם פוסט-סוציאליסטי. המצאנו את עצמנו מחדש בדרכים שונות. כיום, אנחנו מפלגה של אקטיביסטים. אין לנו מבנה בירוקרטי גדול; פעילותנו, כולל הפסטיבל, נעשית בעיקרה בהתנדבות.

במקום לראות במדינות הסוציאליסטיות לשעבר מודל לחיקוי, אנו שואבים השראה מתנועות סוציאליסטיות. כך אנו מגדירים את עצמנו כקומוניסטים כיום, והפסטיבל משקף זאת: הוא מאחד תנועות שמאל מגוונות, מטרופוליטנים עד ארגוני שחרור, שכל אחת מהן מקימה כאן דוכן.

האם המפלגה הקומוניסטית של אוסטריה עדיין חותרת לשינוי רדיקלי?

בשנים האחרונות המפלגה בתנופה. הצלחנו לבנות אותה מחדש ולמשוך לשורותינו מצטרפים חדשים רבים. חלק מהתחדשות זו הוא המחשבה על תפקידה של מפלגה קומוניסטית ב-2025. מושג חדש שאנו משתמשים בו הוא "המפלגה המחברת". אנחנו רואים במפלגה הקומוניסטית מפלגה הנטושה בחברה, ומשמשת גשר בין קבוצות שונות. המטרה אינה רק לאחד ארגוני שמאל; צריך לחשוב בגדול ולבנות קשרים בתוך קהילות ושכונות.

אידיאולוגית, אנחנו עדיין אנטי-קפיטליסטים. אנחנו רוצים להכריע את השיטה הקיימת ולהחליפה בשיטה צודקת יותר. לכן אנחנו ממשיכים לקרוא לעצמנו קומוניסטים. היו שתהו אם כותרת זו עדיין רלוונטית בימינו, אבל אחרי הניצחונות האחרונים שלנו – זכייה בבחירות לראשות העיר גראץ, והגעה לסיבוב השני בזלצבורג עם 23% מהקולות – ביקורת זו נחלשה. כל עוד אנחנו נאמנים לדרכנו ומחויבים לקהילותינו, אנשים ימשיכו לתמוך במפלגה הקומוניסטית של אוסטריה.

דניאל ואנה

המאמר המלא - באתר "זו הדרך"

מאז 1946, בדרך כלל בשלהי אוגוסט, מארחת המפלגה הקומוניסטית של אוסטריה פסטיבל עיתונות שנתי. האירוע, המכונה "פולקסשטימפסט" (על שם עיתונה של המפלגה הקומוניסטית "פולקסשטימה", ובעברית "קול העם"), מתרחש בפראטר של וינה – אזור מיוער שפעם שימש את המונרכיה ההבסבורגית לציד. כיום הוא אתר של פנאי, פיקניקים ורכיבה על אופניים. פעם בשנה מתכנסים בו אנשי שמאל מרחבי אוסטריה וממקומות אחרים באירופה, נהנים ממוסיקה טובה ומאוכל מגוון ומשוחחים על קומוניזם. כל מי שקשור לשמאל, ולו באופן רופף, היה בפולקסשטימפסט לפחות פעם אחת.

גדלתי בווינה אך השתתפתי בפסטיבל רק פעם אחת, בגיל 15. הקיץ, במהלך ביקור מולדת, גיליתי שהפסטיבל עומד להתחיל. כיום אני כבר לא נער שמסתקרן ממזכרות סובייטיות, אלא חבר במפלגה הקומוניסטית הישראלית ואחראי לדפוס ב"זו הדרך". חשבתי לעצמי שאין דרך טובה יותר ליצור קשרים חדשים עבור מפלגתנו.

דרך חברים בקולקטיב אמנות ישראלי-פלסטיני וינאי בשם "One State Embassy" שנוהג לשתף פעולה עם המפלגה הקומוניסטית האוסטרית, יצרתי קשר עם ריינר האקאוף – דובר מטעם המפלגה. לאחר התכתבות קצרה במייל סיכמנו להיפגש בצהריים בדוכן של המפלגה בפסטיבל.

מועד הפגישה הגיע. עשיתי את דרכי בפראטר לעבר דוכן המפלגה, כשבידי עותק של "בעד הנגד" – אלבום חגיגי שהתפרסם בעברית, באנגלית ובגרמנית לציון 90 שנים למק"י, אותו תכננתי להעניק כמתנה צנועה. לא הערכתי נכונה את גודלו של הפארק והגעתי באיחור – מסתבר שזמן רב מדי לא הייתי בווינה.

למרבה המזל מישחו זיהה אותי. בחרו שפגשתי בזלצבורג לפני עשור ניגש ושאל: "דניאל, מהשומר הצעיר?". הופתעתי שאפילו כאן החולצה הכחולה רודפת אותי – אבל לפחות היה לבחור המספר של ריינר והוא התקשר אליי. בזמן שחיכיתי, המכר הוותיק הזמין אותי לקפה. לבסוף ריינר הגיע.

שינוי כיוון בקהילה היהודית

התיישבנו משני צדיו של שולחן פיקניק, כל אחד מאתנו עם כוס קפה וסיגריה. לא הרגשתי כל כך וינאי כבר זמן רב. הגשתי לריינר את השי שהבאתי; הוא חיך והכניס את האלבום לתיק. הצגתי את עצמי והסברתי שנולדתי בווינה, אך מזה שבע שנים אני חי בישראל ומאז 2022 אני חבר במק"י.

ריינר הציג את עצמו: "הרקע הפוליטי שלי הוא בשמאל האוטונומי. משנת 1999 עד 2020 עבדתי בארכיון של הקהילה היהודית בווינה. באופן אישי אין לי רקע יהודי – התחלתי לעבוד בארכיון במסגרת שנת שירות אזרחי ונשארתי שם. בסופו של דבר החלטתי לעזוב, בין השאר בשל שינוי הכיוון הפוליטי של הקהילה היהודית. גם כשהתחלתי לעבוד היא לא הייתה שמאלית במיוחד, אבל היו"ר הקודם הגיע מהתנועה הסוציאליסטית והאוירה הכללית הייתה שונה אז".

ריינר הוסיף: "אני חבר במפלגה הקומוניסטית של אוסטריה זה שמונה שנים, ובחמש השנים האחרונות אני

הסרט החדש של פול תומס אנדרסון לא מפחד מפוליטיקה

קרב רודף קרב - אבל אין מהפכה

ארגון קטן ובסופו של דבר חבריה נלכדים, ברובם, בידי הרשויות.

אם לא גרילה מהפכנית, כיצד ניתן להיאבק בקפיטליזם? באלה דרכים אחרות יכולים העובדים להשיב מלחמה? על שאלות אלה אין לסרטו של אנדרסון מענה. מה שחסר בו, כמו בכל הסרטים הליברליים המופקים בהוליווד, הוא פוליטיקה מעמדית המונית: כזו הפועלת באמצעות ארגון עובדים, בניית תנועה עממית רחבה ומפלגה מהפכנית שבכוחה להנהיג ולהוביל את השינוי. כך ניצחו המהפכות הגדולות של המאה העשרים, מרוסיה ועד סין ואמריקה הלטינית – גם בתנאים של דיכוי קשה ואלימות פוליטית.

למרות יתרונותיו וכוונותיו הטובות, "קרב רודף קרב" אינו מדריך לפעולה פוליטית. ובכל זאת – הצפייה מומלצת.

אסף טלגם

ברמלה ובי-ם: הקרנות הסרט

'דגל שחור' על טבח כפר קאסם

סניפי מק"י ברמלה ובירושלים יארחו בשבוע הבא הקרנות מיוחדות של הסרט 'דגל שחור' לקראת ציון 69 שנים לטבח כפר קאסם.

הסרט משחזר את השתלשלות האירועים ביום הטבח בעזרת עדויות מהמשפט של מבצעי. נוסף לכך, בעקבות שחרור מסמכים ארכיוניים חדשים, שופך הסרט אור על המניעים הנוספים באירוע שלא היו חשופים בעבר לציבור. אלה נוגעים בקבלת ההחלטות בדרגים הגבוהים ביותר, המדיניים והצבאיים כאחד, במסגרתה של 'תוכנית חפרפרת' המסתורית.

הסרט, שהפיקו Yes דוקו וטרבלסי הפקות, היה אמור לצאת לאור בחורף 2023. אך בעקבות אירועי 7 באוקטובר והמלחמה הסרט נגנז.

בירושלים, ההקרנה תתקיים בנוכחותו של מזכ"ל מק"י עאדל עאמר ביום ב', 27.10, בשעה 19:00 ברחוב כורש 14, כניסה ד'.

ברמלה תתקיים ההקרנה בנוכחות הבימאית אילת היר, ביום ג', 28.10, בשעה 19:00, ברחוב שמשון הגיבור 2. משך הסרט 72 דקות.

הביקורות משבחות, הצופים נוהרים לבתי הקולנוע והימין זועם: סרטו החדש של הבימאי פול תומס אנדרסון, "קרב רודף קרב", מעורר תגובות עזות בארה"ב וברחבי העולם.

העלילה בקצרה: ארגון שמאל-רדיקלי מחתרת בארה"ב פותח בלוחמת גרילה נגד הממשל. בסצנה הראשונה בסרט פושטים חברי המחתרת על מחנה מעצר של מהגרים בגבול ארה"ב-מקסיקו, פורקים את אנשי כוחות הביטחון מנשקם ומשחררים את העצורים. שניים מחברי המחתרת, הלוחמת השחורה פרפידה בוורלי הילס (טיאנה טיילור) ומומחה החבלה הלבן פט קלהון (ליאונרדו די קפריו), מפתחים קשר רומנטי. אך גם מפקד מחנה המעצר סטיבן לוקג'ו (שון פן) מפתח אובססיה לפרפידה ומחליט לרדוף אותה. משולש זה הוא המנוע העיקרי של עלילת הסרט.

לפרפידה ולפט נולדת בת, אך זמן קצר לאחר מכן נלכדת פרפידה בידי הרשויות בעקבות שוד בנק שהשתבש. פט מאמץ זהות בדויה ומגדל את הבת לבדו בעיירה נידחת. 16 שנים מאוחר יותר עולים כוחות הביטחון על עקבותיו, ופט ובתו (אינפניטי צ'ייס) נאלצים לברוח ממפקד מחנה המעצר הנקמן, שהתקדם בינתיים בסולם הדרגות.

עלילה זו, המבוססת בעיקרה על הרומן "ויינגלנד" מאת תומס פינצ'ון שיצא לאור בשנת 1990, עובדה בידי אנדרסון לסרט פעולה מותח וקצבי כפי שהוליווד יודעת להפיק. די קפריו משחק היטב ומצליח לגלם את דמותו של איש שמאל מזדקן ועייף שמוצא את עצמו שוב בלב המערכה. גם הופעתו של פן קצרה שבחים, בשל הצלחתו לגלם בריון פשיסט שהוא בעת ובעונה אחת מפחיד, נלעג ומטומטם.

מבחינה פוליטית, מדגיש הסרט את הסכנות שבימין הקיצוני ובה בעת חושף אותו במעורמוי – כת ריקנית ואלימה שנשלטת בסופו של דבר בידי קומץ גברים עשירים. כמה מהרגעים המצחיקים ביותר בסרט לועגים לאגודת הסתרים הגזענית, אליה מנסה להתקבל המפקד לוקג'ו. הסרט בוחר באופן ברור ובלתי-מתפשר בצד של האנשים הפשוטים: העובדים, המהגרים ובני המיעוטים הנאבקים במשטר הדיכוי הקפיטליסטי.

חולשתו של הסרט היא בהצגת האלטרנטיבה הפוליטית. בדקות הראשונות של הסרט נראה כי הוא מהלל את גבורתם של אנשי המחתרת המנהלים מאבק מזוין נגד הממסד. אך בהמשך הוא תופס מהם מרחק ביקורתי ומציג את כישלונם בשינוי המציאות. חרף כמה פעולות נועזות, המחתרת נותרת

ההפיכה המשטרית חוזרת

הכנסת ועושה בה כרצונה, תוך בוז לשלטון החוק והפרתו השיטתית".

המשך מעמ' 7

קורות המאבק בעראבה

שרוב הציבור היהודי עדיין לא ממש מפנים. הפשיעה המאורגנת קשורה קשר הדוק בדיכוי הפוליטי של הציבור הערבי-פלסטיני בישראל ושל מנהיגותו הלגיטימית. הקשר פועל באופן כפול: מצד אחד, דרך חיזוק מנהיגים אופורטוניסטיים, המעדיפים פוליטיקה "פרגמטית" של תן-וקח על פני מאבק קולקטיבי; מצד שני, בהעדר גיבוי, ואף בהתנכלות ודה-לגיטימציה של אותם מנהיגות ומנהיגים שמתאמצים לשרת את האינטרס הציבורי. בסופו של דבר, יש מידה רבה של זהות בין מנהיגים ששמים בראש מעייניהם את טובת הציבור והקהילה – המבקשים לפעול למען הכלל, ולא נכנעים לאינטרסים צרים – לבין מי שנאבקים למען זכויות ושחרור לאומי. כפי שמלמדים אותנו מאבקים ברחבי העולם, ובעיקר הניסיון האיטלקי, המאבק נגד פשיעה מאורגנת הוא במהותו מאבק שמאלי: מאבק למען עצם קיומו של אינטרס משותף, ובתביעה לשוויון עמוק – פוליטי, חברתי וכלכלי. בציבור הערבי ישנם מנהיגות ומנהיגים רבים כמו נסאר. אלה אנשים שלוקחים על עצמם סיכונים שלא יאומנו הן מול ארגוני הפשיעה והן מול הממסד הישראלי. מנהיגים ומנהיגות אלה מבינים היטב את הקשר בין המשך הכיבוש והעלינויות היהודית להשחתת המתמשכת של השירות הציבורי; בין האלימות הצומחת מניהול האוכלוסייה בכלים של הפרד ומשול, מקלות וגזרים, לבין שלטונו הנמשך של הימין. בסופו של דבר, הבנת הקשרים האלה ופעולה משותפת נגדם – תוך סולידריות ואפס פשרות עם מושחתים וגזענים – היא התנאי ההכרחי לבניית חברה מתוקנת וצודקת יותר לכולנו, יהודים וערבים.

אילת מעוז

החזית הדמוקרטית לשלום ושוויון

המושב השלישי של

המועצה הארצית העשירית

שבת, 25.10 | 15:00 | אולמי עוואדיה, שפרעם

שותפות השלום

הפגנה: "לא נעזוב את עזה לבדה"

יום שישי, 31.10 | 15:00 | טייבה

ח"כ איימן עודה, יו"ר סיעת חד"ש-תע"ל, קרא השבוע (20.10) בפתח ישיבת הסיעה לאופוזיציה "לאחד כוחות כדי להפיל את הממשלה בהקדם האפשרי". כמו כן בירך על הפסקת המלחמה בעזה ועל העסקה להשבת החטופים: "זו עמדתנו העקבית מהיום ראשון של המלחמה", הדגיש. לדברי עודה, ממשלת הימין מבקשת לנצל את מושב הכנסת שנפתח השבוע כדי להשיג שלושה יעדים: העמקת הכיבוש בגדה המערבית, קידום ההפיכה המשטרית והדרת האוכלוסייה הערבית מהשתתפות בבחירות הקרובות. בפתח הישיבה הוסיף ח"כ אחמד טיבי כי הציבור הערבי מעוניין באיחוד פוליטי. לדבריו, 90 אחוז מהציבור הערבי רוצה ברשימה המשותפת.

עוד סיפר ח"כ עודה: "ח"כ שמחה רוטמן ניגש אליי ואל חברי סיעת חד"ש-תע"ל כשישבנו בכנסת בשבוע שעבר, ושאל על עמדתנו בנוגע להורדת אחוז החסימה. ענית לו שזה נושא רציני מאוד, ושנדון בו בסיעה. אחרי זה הוא הדליף לתקשורת שנפגשנו וזה כבר עניינו". יו"ר רע"ם מנסור עבאס כבר הצהיר כי הוא מתנגד להורדת אחוז החסימה, וטען כי מדובר בצעד פוליטי שנועד לסייע לימין. לפי ההערכות, בקואליציה סבורים כי עשוי להימצא רוב לתיקון החוק.

מאוחר יותר התייחסה ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש) לדבריו של יו"ר הכנסת אמיר אוחנה לפיהם "לממשלת ישראל אין איוונים ובלמים". לדבריה, "זו אינה פליטת פה אלא תמצית החזון של מהפכת נתניהו-לוי: להסיר כל רסן, לרסק את שאריות הדמוקרטיה, ולהקים שלטון יחיד המבוסס על כיבוש, גזענות ועלינויות". גם ח"כ עופר כסיף (חד"ש) התייחס לדברי יושב ראש הכנסת והוסיף: "מזמן זה המצב, אך היום הוא ברור מתמיד: הממשלה ביצעה השתלטות עוינת על

השבוע לפי איתי בנימיני

נחשפה הטכנולוגיה האמריקאית הסודית שהביאה לנצחון המוחלט

zoha.org.il

זו הדרך ברשתות החברתיות

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

